

TÖITÄ TYÖLLISYYDEN ETEEN

Tampereen Insinöörien väistyvä toiminnanjohtaja Jyrki Koskinen siirtyy 25 vuoden uran jälkeen uusiin tehtäviin työllisyshoidoin parissa. Koskisen ura ammattiyhdistystoiminnassa alkoi heti valmistumisen jälkeen.

Insinöörin ura ei ollut Jyrki Koskisella päällimmäisenä mielessä, kun hänen piti lukion jälkeen päättää, mitä haluaa elämällään tehdä. Koskinen oli suunnitellut ryhtyvänsä ekonomiksi, mutta ovet Tampereen yliopistoon eivät ensimmäisellä yrittämällä auenneet.

Kun toinen vaihtoehto, sosiaalityö, ei sekään tuottanut tulosta, tuntui insinööriksi ryhtyminen Tampereella asuvalle pitkän matikan lukeneelle luontevalta. Koskinen opiskeli insinööriksi Tampereen Tekussa konetekniikan puolella, mutta varsinaisia insinöörin töitä Koskinen ei ole valmistumisensa jälkeen tehnyt.

”Opiskeluaikana olin kyllä varsin opettavaisissa töissä paperiteollisuudessa harjoittelijana”, Koskinen kertoo. Järjestövaikuttamista ja asioiden parantamista

Järjestötoiminnassa Koskinen sen sijaan aloitti jo lukioaikana, ja siitä hommasta hän myös on tehnyt uran itselleen. Lukiossa Koskinen päätyi oppilaskuntaan koulun lakkauttamisuhan alla.

”Lukioaikoinani Kalevan lukiota oltiin lakkauttamassa, ja silloin me lukion opiskelijat ja opettajat yhdistimme voimamme ja järjestimme muun muassa mielenosoituksen. Lopputulos oli se, että lukiota ei lopetettu, ja nyt siitä on tullut yksi Tampereen ykköslukioista.”

Ennen Tampereen Insinöörejä Koskinen ehti kokeilla vaikuttamista Tekun oppilaskunnan puheenjohtajana, Suomen opiskelijoiden liiton varapuheenjohtajana ja valmistumisen jälkeen Tampereen teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan koulutuspoliittisena sihteerinä.

Järjestötoiminnassa Koskista vetää puoleensa mahdollisuus vaikuttaa ja parantaa sellaisia asioita, joissa hän on parantamisen varaa nähnyt.

”Toki se on myös sosiaalista toimintaa samanhenkisten ihmisten kanssa.”

OPISKELIJA-AKTIIVISTA AY-TOIMINTAAN

Opiskelija-aktiivin oli luontevaa jatkaa järjestötoiminnassa myös opiskelujen jälkeen. Vuosi valmistumisen jälkeen Koskinen valittiin Tampereen Insinöörien hallitukseen, josta hän siirtyi pian nykyisiin tehtäviinsä toiminnanjohtajana.

Nyt Koskinen on toiminut kyseisessä tehtävässä 25 vuotta. Samaan paikkaan on saanut jäämään monipuolinen työnkuva.

”Tehtävät ja toimenkuva ovat kehittyneet ja muuttuneet paljon siitä, mitä ne ovat alun alkaen olleet. Eri aikoina tehtävissä on myös ollut erilaisia painotuksia.”

Alkuaikoina painottui etenkin akavalainen paikallinen yhteistyö. Koskinen toimi Akavan aluetoimikunnan puheenjohtajana 2000-luvun taitteessa, ja sinä aikana aluetoimikunta muotoutui ja sen toimintaa pyrittiin kovasti laajentamaan.

”Teimme työllisyysprojekteja ja teetimme gradua maakuntavaikuttamisesta. EU-jäsenyyden myötä käynnistyi maakunnallinen vaikuttaminen, ja siinä olimme mukana. Pääsin tekemään yhteistyötä myös muiden Akava-järjestöjen, kuten diplomi-insinöörien, ekonomien, opettajien, sosiaalityöntekijöiden ja farmaseuttien kanssa.”

Puheenjohtaja vaihtuu, toiminnanjohtaja jää

Koskisen mukaan työ toiminnanjohtajana kattaa suurin piirtein kaiken.

”Jos jonain päivänä olen halunnut tehdä koulutuspolitiikkaa, niin olen voinut niin tehdä. Tai sitten voin tehdä vaikka työmarkkinapolitiikkaa ja kirjanpitoa,

tai pohtia omaisuuden sijoittamista tai hauskoja jäsentapahtumia. Kaikkein on mahdollisuus”

Laaja-alainen työ takaa sen, että haasteita on riittänyt koko uran ajan.

”RUTINOITUNUT TOKI ON, MUTTEI LIIKAA.”

Erilaisia työtehtäviä on paljon, mutta kaikista mieluisimmaksi Koskinen on kokenut Insinööriliiton toimintaan vaikuttamisen.

”Tavoitteenahan meillä on se, että liitto palvelee jäseniään parhaalla mahdollisella tavalla.”

Koskisen työn yhtenä erikoispiirteenä on ollut se, että esimiehet vaihtuvat tiuhaan. Kun järjestön puheenjohtaja vaihtuu, niin toiminnanjohtaja jää. Tämän vuoksi Koskisella on ollut uransa aikana lähes kymmenen esimiestä.

”Puheenjohtajan eli esimiehen vaihtuminen tarkoittaa aina tiettyjen toimintatapojen muuttumista, ja niihin on pitänyt joka kerta mukautua. Hommat pitää saada sujumaan kenen tahansa kanssa.”

Kaiken kattava työnkuva vie myös lähes kaiken ajan.

”Kyllähän tämä on sillä tavalla ollut rankkaa työtä, että päivät ovat pitkiä ja iltatöitä on ollut paljon.”

INSINÖÖRI, JOKA HALUSI TOIMITTAJAKSI

Yksi toiminnanjohtajan keskeisistä työtehtävistä liittyy jäsenlehti Insun toimittamiseen. Vaikka Koskinen on taustaltaan toimittajan sijaan insinööri, täysin ummikona hän ei ole päätoimittajan tehtäviin siitä huolimatta ryhtynyt.

”Olen aina tykännyt kirjoittaa, ja varsinaisen kirjoitusura alkoi lukiossa lehden päätoimittajana. Tekussa halusin jatkaa kirjoittamista, joten marssin kysymään, että saanko tulla tekemään lehteä.”

Kun työ Insun parissa alkoi, Koskinen oli lehden ainoa toimittaja. 15 vuoden aikana eri taustaisia kirjoittajia on tullut lisää, ja seurauksena on Koskisen mukaan todellista journalismia. Lehden kirjoittaa muun muassa päivälehdissä työskennelleitä journalistiikan opiskelijoita.

Vuosi vuodelta lehteä on tehty ammat-

timaisemmin. Koskisen mukaan jälki on laadukasta kuvia ja taittoa myöten.

”Insu on liittotason lehti, joka on sekä sisällöltään että ulkoasultaan vertailukelpoinen muiden Akavan liittotason lehtien kanssa. Kovassa sarjassa painitaan.”

Parasta Insun tekemisessä on Koskisen mukaan se, kun painolämmin lehti saapuu pöydälle, ja sitä pääsee käymään ajatuksen kanssa läpi.

”Kyllä se valmis lehti on aina valtavan hienoa nähdä. Paperisena pöydällä, eikä pelkästään netissä.”

Insun päätoimittajana Koskinen on päässyt toteuttamaan muun muassa Akavan puheenjohtajan ja ministerien haastatteluja, mutta on myös muutamia asioita, jotka jäävät Koskista harmittamaan.

”SAK:n puheenjohtajan haastattelu en päässyt Insussa koskaan julkaisemaan, vaikka siihen olisi käytännössä ollut tilaisuus. Se on ihan asiallisesti ottaen ollut sellainen haave, joka jäi nyt saavuttamatta.”

Koskinen kertoo, että SAK:n puheenjohtajan haastattelu ei joidenkin mukaan kuulu akavalaiseen lehteen, mutta hänen itsensä mielestä kyseinen juttu olisi sopinut Insuun hyvin.

”Jutun julkaisu olisi ollut rohkea teko. Olisin päässyt ylittämään rajoja ja siten aiheuttamaan hieman närkästystä tieyissä piireissä.”

Vaikka lehden tekeminen on yli kymmenen vuoden jälkeen kohtuullisen rutinoitunutta, on pyrkimyksenä ollut loppuun asti tehdä Insusta aina vain entistä parempi. Jokaisen lehden on oltava vähintään yhtä mielenkiintoinen, kuin edellinen on ollut.

”Kun aloitin Insun tekemisen, oli tavoitteenani tehdä siitä Pohjoismaiden johtava insinöörilehti.”

TEHOKASTA TYÖLLISTÄMISTÄ

Työllisyys on aihe, jonka parissa Koskinen on työskennellyt uransa aikana paljon. Vuodesta 2009 alkaen hän on toiminut muun muassa Tampereen Insinöörien työllistymisprojektin, Uratehtaan, hallituksen puheenjohtajana.

Uratehdas on suunnattu työttömille insinööreille ja diplomi-insinööreille sekä ekonomieille ja tradenomeille, joille palvelu tarjoaa työnhakuun liittyvää koulutusta, työohjausta ja yrityskontakteja.

Koskisen mukaan Uratehdas on Pirkanmaan, ellei jopa koko Suomen kustannustehokkain työllisyysprojekti.

”Parhaina vuosina olemme työllistäneet 250 henkilöä avoimille työmarkkinoille, ja lisäksi kouluttaneet siihen päälle sata työtöntä. Yhden työllistyneen hinnaksi tulee noin 600 euroa.”

Luvut perustuvat Koskisen mukaan tehokkaaseen konseptiin, joka onnistuu löytämään oikeat työpaikat ja oikeat tekijät, ja lopulta myös yhdistämään nämä. Toimintamallit ovat sellaisia, että ne sitovat vain vähän työaikaa, joten projektia on mahdollista toteuttaa pienellä henkilömäärällä ilman massiivisia puitteita.

Palvelu on tärkeä etenkin Tampereella, jossa insinöörien työllisyystilanne on heikko. Viimeisimpien tietojen perusteella tilanne on kuitenkin korjaantumassa.

”Täällä on huippuluokan osaajia vapaana, mikä vetää puoleensa paljon uusia yrityksiä ja saa myös olemassa olevat yritykset laajentamaan toimintaansa tänne. Tampereelle tullaan ulkomailta asti.”

Tulevaisuus löytyy Koskisen mukaan lukuisista uusista yrityksistä.

”Valmetin, Nokian, Microsoftin ja Tampellan kaltaisista yrityksistä siirrytään pienempien työnantajien maailmaan.”

YTIMESSÄ INSINÖÖRIYS

Pitkään uraan on mahtunut myös koho-kohtia, vaikkei Koskinen pysty ainoastaan yhtä nimeämään.

”Jos ajatellaan highlighteja, niin olen ollut Pertti Porokarin kampanjapäällikkö sekä silloin, kun hänet on ensimmäisen kerran valittu puheenjohtajaksi että silloin, kun hän palasi hyllytyksen jälkeen ensimmäisen kerran tehtäviinsä.”

Koskisen mukaan Porokari pääsi puheenjohtajaksi Insinööriliiton yksityisen sektorin ehdokkaana muiden ehdokaiden ollessa julkiselta puolelta, ja tämä vaati paljon työtä.

”Tampereen Insinöörien vaikutus oli näissä vaaleissa varsin suuri.”

Porokari on ollut osallisena myös Koskisen uran laskusuhdanteissa.

”Siinä kävi sitten niin, että kampanjapäällikön ja puheenjohtajan välit katkesivat, ja putosin sen myötä muun muassa Insinööriliiton edustajakokouksen puheenjohtajan paikalta.”

Seuraavissa vaaleissa Koskinen siirtyikin Porokarin vastaehdokkaan Marko Koskelan kampanjapäälliköksi. Vastaehdokkaan leipiin hyppääminen tuntui kuitenkin siinä mielessä luontevalta, että Koskinen on aina halunnut seistä sellaisen ehdokkaan takana, jonka on kokenut tehtävään parhaaksi.

Yhdeksi kohokohdaksi Koskinen nimittää sen, kun vuonna 2002 Akavan Pirkanmaan aluetoiminta valittiin vuoden aluetoiminnaksi. Tähän vaikutti muun muassa oma työllisyysprojekti ja vahva maakunnallinen vaikuttaminen.

”Tällä meillä aluetoiminta oli aivan eri tasolla, kuin missään muualla Suomessa.”

Kaiken kaikkiaan työskentely Tampereen Insinööreissä on antanut Koskiselle mahdollisuuden insinööriyden toteuttamiseen.

”Tampereen Insinööreissä olen voinut tehdä työtä oman ammattikuntani eteen ja parantaa tämän ammattikunnan jäsenten edellytyksiä työelämässä.”

JÄSENTEN ÄÄNI KUULUVIIN

Koskinen on päässyt pitkän uransa aikana seuraamaan Tampereen Insinöörien kasvua 1500 jäsenen pienestä järjestöstä nykyiseen 5000 jäseneseen.

Tampereen Insinöörien toimisto on henkilöstöltään hyvin pieni, mutta Koskisen mukaan pienillä resursseilla on saatu aikaan paljon tulosta. Jäsenmäärä on saatu nousuun toimivalla jäsenrekrytoinnilla. Myös insinöörikoulutuksen suosion kasvu on auttanut jäsenmäärää kohoamaan nykyisiin lukemiinsa.

Paitsi että koko on kasvanut, myös jäsenten osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet ovat parantuneet.

Koskisen mukaan Tampereen Insinööreissä rivijäsenen mahdollisuudet ovat aidosti hyvät moniin muihin järjestöihin verrattuna. Niissä jäsenten mielipiteitä ei haluta tosissaan kuulla, tai vaihtoehtoisesti ei ole väyliä, joiden kautta jäsenet voivat tulla kuulluksi.

”Meillä jäsenten mielipide on aina ollut tärkeä, ja meiltä myös löytyy kanavia palautteen antamiseen.”

Koskinen painottaa, että Tampereen Insinöörien toiminta kohdentuu myös nuoriin jäseniin. Tampereen insinööriopiskelijat Tiro ottaa uudet opiskelijat tii-

viisti yhteyteensä, ja jäsenet pidetään liitossa mukana tarjoamalla myös kevyttä ohjelmaa, esimerkiksi keikkoja ja extremelajeja. Nuoret käyttävät Koskisen mukaan paljon myös työllisyyspalveluja.

”Lisäksi voi sanoa, että olemme kohtuullisesti mukana somessa.”

Koskinen uskoo, että Tampereen Insinööreillä on valoisa tulevaisuus niin insinöörijärjestöjen kuin koko ay-liikkeen keskuudessa.

”Olemme kuitenkin innovatiivinen ja rohkea ay-järjestö, joka löytää ja toteuttaa uusia toimintaideoita nopealla tahdilla. Emme keskity elvyttämään sammuvia toimintoja, vaan keksimme jatkuvasti uutta.”

Koskinen on toiminut koko uransa ay-liikkeessä. Miksi ay-toiminta on niin tärkeää?

”Jos ay-liikettä ei olisi, niin insinöörin asema työmarkkinoilla olisi selkeästi nykyistä heikompi. Ay-liike näkyy ja vaikuttaa eniten työsuhteiden ehdoissa, ja lisäksi vaikutusta on ollut työllisyystilanteeseen.”

Koskisen mukaan niin työntekijät kuin ylemmät toimihenkilötkin tarvitsevat tukea työsuhteidensa ehtojen kanssa.

Tampereen Insinööreissä Koskinen on oppinut, että pitkäjänteisellä työllä ay-liikkeen tavoitteita on mahdollista myös toteuttaa.

”Kyllä tässä vaiheessa on sellainen tunne, että asiat ovat menneet parempaan suuntaan.”

TYÖT JATKUVAT TYÖLLISTÄMISEN PARISSA

Nyt Koskinen päättää uransa Tampereen Insinöörien toiminnanjohtajana ja siirtyy samalla nimikkeellä Tampereen työvalmennussäätiö Sykkeen riveihin. Taustalla on halu löytää uusia haasteita uudelta toimialalta, josta on kuitenkin jo olemassa pitkä tuntuma.

”Työllisyysprojekteja on takana useita, eli minulla on vahva käsitys esimerkiksi insinöörien ja ekonomien työllistämistä yksityiselle sektorille.”

Syke on Tampereen kaupungin omistama säätiö, joka toteuttaa kuntouttavaa työtoimintaa sellaisille pitkäaikaistyöttömille, joilla on työllistymistä haittaavia tekijöitä esimerkiksi elämänhallinnan puolella. Syke järjestää tällaisille ryhmil-

le työpajatoimintaa, esimerkiksi metallipajaa, puupajaa ja pintakäsittelyä.

Haasteita Koskinen toivoo löytävänsä lähitulevaisuuden uudistuksista, jotka koskettavat kuntaomisteista säätiötä.

”Esimerkiksi vuonna 2019 voimaan tulevan sote-uudistuksen mukaisesti työllisyshoito siirtyy kunnista myös maakunnille. Edessä on lisäksi kilpailutus.”

Uudelta työltä Koskinen odottaa pääasiassa muutosta. Uusia asioita, uusia haasteita, uusia ihmisiä ja mielihyvää tulosten saavuttamisesta. Koskinen uskoo jäävänsä kaipaamaan jotain myös vanhasta työpaikastaan.

”Jotain jään varmasti kaipaamaan, en vain vielä tiedä, että mitä. Se voi olla esimerkiksi juuri lehden tekeminen, sillä uudessa työssä en pääse samalla tavalla kirjoittamaan.”

RUOHONLEIKKUUTA JA AY-TEATTERIA

Uusi työ vapauttaa Koskisen iltatöiltä, joten aivan uudenlaista aikaa vapautuu käytettäväksi.

”En oikeastaan tiedä, mitä tavalliset ihmiset tekevät kotonaan kello kuuden jälkeen illalla. Odottelen sitä hetkeä kun keksin, mitä vapaa-ajallani teen. Valmiita suunnitelmia ei ole, mutta ainakin kotimaisen grafiikan keräily on asia, jonka pariin saatan palata.”

Nykyiset harrastukset ovat painottuneet työn tapaan järjestöpuolelle.

”Järjestötyön lisäksi on hyvä olla myös järjestöharrastuksia. Niitä on ollut esimerkiksi erilaiset potilasjärjestöt, joissa olen ollut hallituksessa ja välillä puheenjohtajakin. 90-luvulta asti olen ollut demareiden toiminnassa mukana, rakentamassa puolue toimiston toimintaa.”

Yhdenlaisiksi harrastukseksi voi kutsua myös mökkeilyä. Mökki löytyy puolen tunnin ajomatkan päästä Tampereelta.

”Tässä mielessä olen kahden pihan välissä, ja harrastan siispää nurmikoneleikkuuta kesäaikaan kovasti.”

Mielessä on myös yksi pitkäaikainen haave, jota Koskinen ei vielä ole ehtinyt toteuttaa.

”Olen joskus kauan sitten keksinyt, että voisin kirjoittaa näytelmän ay-liikkeestä. Tässä on kuitenkin nähnyt kaikkea jännittävää, niin ehkä sen vielä joskus voisi tehdä.”